

DZIENNIK POMORSKI

PRZEDPŁATA:

Miesięcznie w ekspedycji	2,55 zł.
Z odnośnieniem i w agencjach	2,65 "
Na pocztę, już z odnośnieniem	2,89 "
Kwartalnie w ekspedycji	7,65 "
Na pocztę, już z odnośnieniem	8,67 "
Strajki i inne wypadki zwalniają Wydawnictwo z dostarczania numerów bez zwrotu części kwoty abonamentowej.	

OGŁOSZENIA:

na 4 s ronie 6 lam. od wiersza mm. lub jego miejsca 15 gr., na 3 str. 30 gr., na 2 str. 60 gr. Dla W. M. Gdańska te same liczby w guldenach. Tłumaczenia i ogł. skomplikowane o 20 proc. drożej. Ogł. z innych krajów płatne tylko w walucie tychże. Terminowego ogłoszenia — — — — — się nie gwarantuje. — — — — —

Ogłoszenia przyjmuje się do godz. 9 przed poł.

Wtorek: Bonifacego m.
Środa: Zofji dw. m.

CHOJNICE, środa dnia 15. maja 1929 r.

Słońca wschód 4.09 zachód 19.45
Księżyc wschód 8.35 zach. 1.11

Wczorajsze posiedzenie Sejmiku Powiatowego

Kredyty na zaopatrzenie gmin zarażonych rakiem ziemniaczanym w sadzonki ziemniaków odpornych. — Finanse Wydziału Powiatowego wobec rzeczywistości. — I Baon Strzelców otrzyma higieniczne ustępy. Zapomogi dla robotników jadących na Powszechną Wystawę Krajową

W poniedziałek dnia 13 bm. odbyło się nagłe posiedzenie Sejmiku Powiatowego przy udziale 25 członków.

Posiedzenie zajął p. Starosta Dr. Rzóska krótkim przemówieniem.

Porządek obrad przewidywał 3 punkty:

Punkt I. Sejmik Powiatowy uchwalił:

Upoważnia się Wydział Powiatowy do zaciągnięcia w Banku Polskim kredytu redyskontowego w wysokości 150 000 zł. celem sfinansowania zaopatrzenia gmin zarażonych rakiem ziemniaczanym w sadzonki ziemniaków odpornych.

Sejmik Powiatowy gwarantuje spłatę weksli wpływami z dodatku do państwowego podatku dochodowego i wogóle swymi podatkami.

Zyranłów, podpisujących weksle imieniem Powiatowego Związku Komunalnego, wyznaczy Wydział Powiatowy.

Obwód, w którym z mocy obowiązujących ustaw, wolno sadzić wyłącznie ziemniaki odporne na raka ziemniaczanego, obejmuje gminy: Brusy Czarniz, Gliśno Małe, Kosobudy, Lubnia i Zaliesie. Na zakup odpowiedniej ilości sadzonek potrzeba 175,000 zł. Zakup ich i rozsprzedaż należy do starosty powiatowego. Gotówkę zapłaci za sadzonki pewna tylko część rolników, reszta złoży weksle, i to w kwocie łącznej od 120 do 150.000 zł. Będzie to kilkakrotnie większa transakcja niż ubiegłego roku. To też stosowany w ubiegłych latach sposób dyskontowania weksli w komunalnych kasach oszczędności itd. mógłby w roku obecnym napotkać na niemożność przejścia przez dane instytucje kredytowe tak poważnej sumy.

Przedewszystkiem jednak obciążałby nader dotkliwie portfel wekslowy zarówno powiatowy jak miejskiej komunalnej kasy oszczędności kosztem weksli podjętych na inne transakcje. Ponieważ waż akcja zwalczania raka ziemniaczanego i jej sfinansowanie jest wydarzeniem zupełnie wyjątkowym i wykraczającym poza ramy normalnego życia gospodarczego, przeto władze Banku Polskiego skłonne są dopomóc powiatowi chojnickiemu w sposób daleko idący i stworzyć na ten cel dla Powiatowego Związku Komunalnego kredyt bezpośredni, na warunkach, które wynikają, z drugiego i trzeciego ustępu wniosku Wydziału Powiatowego. Kredyt miałby być zwrócony dopiero w listopadzie b. r.

Sprawa jest bardzo pilna, a uzyskanie osobnego kredytu i nieobciążenie tem samym innych kredytów Banku Polskiego, przeznaczonych dla rolnictwa, przemysłu i kupiectwa powiatu chojnickiego, posiada wielkie znaczenie nie tylko dla okolicy Brus, bezpośrednio zainteresowanej, lecz nie mniej także dla ludności całego powiatu.

Punkt II. Sejmik Powiatowy uchwalił jednogłośnie:

Upoważnia się Wydział Powiatowy do zaciągnięcia w Komunalnej Kasie Oszczędności powiatu Chojnickiego w Chojnicach — miarę koniecznej potrzeby — pożyczek krótko terminowych do wysokości 100.000 zł. na czasowe zasilenie funduszy Kasy Wydziału Powiatowego na poczet wpływów podatkowych tudzież innych dochodów Powiatowego Związku Komunalnego pow. chojnickiego, przewidzianych w ustawie z dnia 11. 8. 1923 r. o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych. Pożyczki takie jednak muszą być zwrócone z bieżących dochodów w danym roku operacyjnym.

Trudności finansowe, z którymi walczy Powiatowy Związek Komunalny oraz dążność do realizacji uchwalonych przez Sejmik Pow. zamie-

rzeń inwestycyjnych — zwłaszcza w zakresie utrzymania konserwacji i budowy dróg oraz uruchomienie ośrodka zdrowia w Lipnicy — skłania Wydz. Pow. do ściągania w terminach możliwie najrychlejszych przypadających mu danin komunalnych.

Celem ulżenia zainteresowanej ludności w wywiązaniu się z obowiązków podatkowych w obecnej porze roku ściągają Wydział - Powiatowy wprowadzone przez Sejmik Powiatowy podatki komunalne w kilku ratach, w wypadkach zaś zasługujących na specjalne uwzględnienie, odracza terminy płatności tych samoistnych podatków do czasu późniejszego, bez liczenia oczywiście z tego powodu odsetek za zwłokę.

Mając jednak na względzie także potrzeby gospodarcze i materialne Chojnickiego Powiatowego Związku Komunalnego i zważywszy że Związek nie rozporządza zawsze — z powodu rozłożenia terminu płatności niektórych podatków komunalnych na raty — odpowiednimi funduszami na wykonywanie zadań z zakresu administracji samorządowej a w szczególności gospodarki drogowej, zdrowia publicznego, szpitalnictwa, szkolnictwa powszechnego, oświaty pozaszkolnej, opieki społecznej i t. d., trzeba uznać za konieczne aby Wydział Powiatowy mógł zaciągać w Komunalnej Kasie Oszczędności powiatu chojnickiego pożyczki dla usunięcia chwilowego braku gotówki. Pożyczki takie zwróci się jednak z bieżących dochodów w danym roku operacyjnym.

Punkt III. Sejmik Powiatowy uchwalił:

Upoważnia się Wydział Powiatowy do wybudowania w roku 1929 na nieruchomości Chojnice

Polska na drodze ku wielkości

Włochy proponują Polsce przemianowanie poselstw na ambasady.

Warszawa, 13. 5. (radjo). Po krótkich pertraktacjach między Polską a Włochami zwrócił się w dniu dzisiejszym rząd włoski do rządu polskiego z propozycją, aby poselstwa obu państw przemianowane zostały na ambasady. Pan Prezydent odpowiedział, że Polska z radością na to się zgada.

Wojna z niszczycielską szarańczą

Bierze w niej udział 6000 osób.

Paryż, 12. 5. (radjo). Francuski generał gubernator Algieru, Pierre Bordes wrócił z podróży po południowym Algierze, który został nawiedzony plagą szarańczy. Owady zamieniły w pustynię ten cudny kraj.

W jednym tylko departamencie Algieru szarańcza ogłociła zupełnie z roślinności 50000 hektarów ziemi. W innym departamencie Oran zniszczyła 40000 hektarów w departamencie Constantine 25000 hekt. Przeciwno straszному wrogowi zmobilizowano armję 60000 ludzi i 4000 żołnierzy. Armja ta stoi pod dowództwem oficerów i urzędników administracyjnych. Wojna z szarańczą rozpoczęła się w r. ub. Zaczęto zbierać poczwarki szarańczy i palić Wielkie przestrzenie ziemi ogarnięte przez szarańczę, otacza się płotem blaszanym i zatrąwa gazami. Wydatki na chemikalia i gazy wynoszą już 12.000.000 franków Podobnej plagi szarańczy nie było od roku 1890.

kataster tom 54 karta 1543 przy dawniejszym szpitalu powiatowym ustęp skanalizowany dla potrzeb I Baonu Strzelców w Chojnicach kosztem 25.000 zł. i to według projektu opracowanego przez budowniczego powiatowego a zaaprobowanego przez VIII Okręgowe Szefostwo Budownictwa w Toruniu.

Koszty tej budowy będą pokryte w całości z pożyczki długoterminowej zaciągniętej specjalnie na ten cel.

Upoważnia się Wydział Powiatowy do zaciągnięcia imieniem Powiatowego Związku Komunalnego powiatu chojnickiego, na wybudowanie tego ustępu, w jednej z instytucji kredytowych państwowych wzgl. samorządowych, długoterminowej pożyczki amortyzacyjnej w wysokości 25.000 zł., podpisania skryptu dłużnego i właściwego użycia pożyczki tej na wyżej wspomniany cel.

Ustępy w budynkach szpitalnych, zajętych przez I Baon Strzelców nie odpowiadają swym zadaniom i potrzebom większej ilości ludzi. To też osobny większy ustęp prowizoryczny został swego czasu wybudowany na placu obok koszar. Ustępek ten zupełnie nieskanalizowany, zbudowano na system dołu kloaczego. Nie odpowiada on jednak wymogom higieny i przepisom sanitarnym, zanieczyszcza w wysokim stopniu powietrze, zwłaszcza w porze letniej co z powstaniem w bezpośrednim pobliżu ustępów osiedli ludzkich, jest dla mieszkańców tych rzeczą wprost nie do zniesienia.

To też VIII Okręgowe Szefostwo Budownictwa wystąpiło do Powiatowego Związku Komunalnego jako właściciela danej nieruchomości, z wnioskiem, o wybudowanie ustępów skanalizowanych na koszt pow. Chojnickiego i wydzierżawienie ich Szefostwu Budownictwa za odpowiednim czynszem.

We wolnych głosach omawiano sprawę udzielenia niezamożnym robotnikom rolnym Zjednoczenia Zawodowego Polskiego zapomogi finansowej, aby ułatwić tej klasie udział w zwiedzaniu Wystawy Krajowej. W dyskusji przemawiali p. p. Pruszek, ks. prob. Wrycza, Bembenek i Gibas poczem p. Starosta posiedzenie zamknął.

Ubezpieczenie robotnika od wypadków ma zostać ulepszone.

Genewa, 13. 5. (radjo). W dniu 27 bm. odbędzie się najbliższe posiedzenie Międzynarodowej Konferencji Pracy M. i. Międzynarodowe Biuro Pracy wniesie projekt ulepszenia zasad ubezpieczenia od wypadków.

Płomień wojny domowej w Chinach znowu rozgorzał. — Europejczycy w niebezpieczeństwie.

Hong - Kong, 13. 5. (radjo). Wojna domowa w Chinach znowu rozgorzała na dobre. Wojska prowincji Kwan - Si rozpoczęły ofensywę na wojska prowincji Kwon - Ung i zapowiedziały, że w najbliższym czasie przedrą się do Kantonu. Sytuacja bardzo naprężona. Rząd nankijski przeznaczył oddział złożony z 150 żołnierzy, aby w razie potrzeby stanął w ochronie europejskiej dzielnicy w Kantonie.

Katastrofa samochodowa 2 osoby zabite.

Reims, 12. 5. (radjo). Nastąpiło tu zderzenie samochodu z pociągiem Wóz uległ zupełnemu zniszczeniu. Dwie znajdujące się w nim osoby poniosły śmierć na miejscu.

Stała linja pasażerska i towarowa między Gdynią i Ameryką.

Gdynia, 13. 5. (radjo). W dniu 11-go czerwca odbędzie się w porcie Gdynskim uroczystość otwarcia stałej komunikacji pasażerskiej i towarowej między portem Gdynskim a portami Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej. Podróż z Gdyni do Ameryki trwać będzie od 8 do 9 dni. W uroczystości wezmą udział członkowie Rządu i przedstawiciele poselstwa St. Zjednoczonych w Polsce.

Głos p. Dewey'a

w sprawie uzdrowienia sytuacji gospodarczej Polski

Doradca finansowy p Dewey, co kwartał ogłasza sprawozdanie o finansowej gospodarce naszego Państwa. Ostatnie sprawozdanie w streszczeniu mieści następujące uwagi:

Brak kapitału inwestycyjnego.

„Kapitał inwestycyjny w nowym państwie polskim, prawie że nie istniał, a rząd będąc dzięki swej władzy podatkowej jedynym posiadaczem środków kredytowych, musiał zapomocą funduszy, osiągniętych tą drogą usuwać nie tylko ślady zniszczeń i rozszerzać monopole oraz przedsiębiorstwa, odziedziczone przeważnie po państwach zaborczych lecz udzielać kredytów bezpośrednio prywatnym przedsiębiorstwom. Typowym tego przykładem są koleje, które obecnie rozporządza ją 10.500 milami normalnego i 2 i pół tysiąca milami wąskiego toru. Koleje na początku znajdowały się w warunkach niezwykle chaotycznych i nie pomyślnych. Celem doprowadzenia kolei do stanu obecnego rząd wydał z dochodu budżetowego 856 milj. zł.

Długi państwowe.

Długi państwowe polskie wynoszą obecnie 460 milj. dolarów, czyli około 15 dolarów na głowę mieszkańca. Ogólna suma długoterminowych pożyczek zagranicznych zaciągniętych przez państwo polskie w ciągu 10 lat swej niepodległości, osiągnęła 461.500.000 dol., z czego 250 milj. było zaciągnięte bezpośrednio po wojnie na wyżywienie ludności.

Konieczność reformy podatkowej.

Nawiązując do systemu podatkowego państwa doradca zaznacza, że głównym dążeniem rządu było zwiększanie dochodów państwowych w tym celu, ażeby zaspokoić najpilniejsze potrzeby odbudowy gospodarczej i w związku z tem, jak można było przewidzieć, system podatkowy, tak prędko rozbudowany nie jest dostatecznie zadawalniający. Niektóre grupy ludności ponoszą nadmierną część poszczególnych podatków wykazując w praktycznym wykonaniu usterki. Pomimo tych braków z punktu widzenia rządu wynik był korzystny, ponieważ od roku 1926 budżety wykazywały znaczną nadwyżkę. Polityka rządu, zmierzająca do pokrycia najpilniejszych potrzeb odbudowy gospodarczej i ofiarność obywateli polskich przy ponoszeniu ciężkich podatków na te cele, mogą być godne pochwały, lecz z chwilą gdy najbardziej piekące potrzeby zostały zaspokojone i odbudowa posunięta do tych granic, że wprawdzie nie zupełnie, ale przynajmniej w sposób zadawalniający, zaspakaja terażniejsze normalne wymagania państwa zachodzi pytanie, co do celowości dalszego kontynuowania tej polityki.

Handel i przemysł bez rezerw.

Rozwój gospodarki publicznej znacznie wyprzedził wzrost handlu, przemysłu i rolnictwa. Skutkiem zniszczeń wojennych, Polska pozostała z wysoce niedostateczną ilością kapitałów, podatek przemysłowy i obrotowy pochłonęły dużą część dochodów zarobkowych. W rezultacie handel i przemysł pozostał bez dostatecznych rezerw, a brak kapitałów obrotowych jest tak wielki, że najmniejsze zwolnienie tempa obrotów z powodów atmosferycznych lub innych przyczyn, powoduje natychmiast wzrost weksli protestacyjnych i zwiększenie stopy procentowej. Innym dowodem braku kapitału obrotowego jest zaobserwowana w ostatnim roku dążność do przedłużenia terminów wekslowych. Zapotrzebowanie kredytów (krótkoterminowych) wzrastało daleko prędzej od wkładów w bankach.

Zapasy dewiz i złota w Banku Polskim.

Wielkość rezerw Banku Polskiego rzuca również ciekawe światło na tę sytuację:

	Obieg biletów bankow. i naliczmiast płatne zobowiąz.	Złoto i należności zagraniczne	Stosunek rez. do bilet. w ob. i zobowiąz.
30.7 1928 zł.	1.779.200.000	1.873.300.000	77%
31.12 1928 zł.	1.819.500.000	1.370.500.000	75%
	zł. 40.300.000	2.800.000	

Trwałość zapasu dewiz i złota mimo ujemnego bilansu płatniczego, była możliwa tylko dzięki pożyczkom zagranicznym, które w roku 1928 przy płynęły w sumie około 272.500.000 zł., oraz krótkoterminowym zobowiązaniom zagranicznym, które po odjęciu należności zagranicznych wyniosły netto około 336.000.000 zł. Z tej sumy 259.000.000 zł. jest płatne w okresie trzech miesięcy lub krótszym i w wypadku całkowitego ich wycofania, za pasy złota i dewiz zmniejszyłyby się zaledwie do 59 procent, jeżeliby stan banknotów i natychmiast płatnych zobowiązań pozostał bez zmiany.

Nadmierne korzystanie z kredytów bankowych.
Stan rezerw Banku Polskiego świadczy wprawdzie o stałości pieniądza, ale zarazem wykazuje w jak małym stopniu przemysł i handel był w możności korzystać z rezerwy kredytowej kraju. Brak kapitału obrotowego tak dalece zmniejsza obroty gospodarcze, że niska jest podaż dobrego materiału wekslowego z terminem trzymiesięcznym.

Dla dobra Ojczyzny

Zjazd Zw. Powstańców i Wojaków D. O. K. VIII.

odbył się ub. niedzieli w Grudziądzu.

Grudziądz, 13. 5. (radjo). Wczoraj w niedzielę dnia 12 bm. odbył się w Grudziądzu zjazd Związku Towarzystw Powstańców i Wojaków na obszar D. O. K. VIII. Prócz licznie zebranych delegatów byli obecni przedstawiciele władz administracyjnych, samorządowych, wojskowych, społeczeństwa i organizacji.

Prezes Związku kapitan rezerwy Goga scharakteryzował pracę i zadania związku i dotychczasowe rezultaty jego działalności. Po obszernych sprawozdaniach poszczególnych członków zarządu uchwalono temuz jednomyślnie uznanie i absolutorjum.

Postanowiono też zwołać do Gdyni na dzień 23 stycznia 1930 r. ogólny zjazd Związku jako na rocznicę dziesięciolecia zaślubin Polski z Morzem i na uroczystości odsłonięcia Pomnika Niepodległości.

Zjazd wystąpił depesze hołdownicze do następujących osobistości: Prezydenta Rzeczypospolitej, Marszałka Piłsudskiego, Prymasa Kardynała Hlonda, Ks. Biskupa Okoniewskiego, wojewody pomorskiego Lamota, gen. dr. Góreckiego i gen. Paślawskiego.

Gen. Góreckiemu doniósł też zjazd o przystąpieniu Zw. Powstańców i Wojaków D. O. K. VIII do Federacji Polskich Związków Obrońców Ojczyzny. Poza tem zjazd mianował prezesa tejże Federacji gen. Góreckiego i dowódcę D. O. K. VIII gen. Paślawskiego członkami honorowymi Związku Powstańców i Wojaków D. O. K. VIII.

Na granicy sowiecko-afgańskiej panuje naprężona sytuacja.

Ryga, 13. 5. (radjo). Pisma sowieckie podają szczegóły o naprężonej sytuacji na granicy sowiecko-afgańskiej. W końcu kwietnia w okręgu Kałaj - Hum, dwie bandy t. zw. basmaczów zaatakowały sowiecką straż graniczną, wtargnęły w głąb terytorjum sowieckiego, zniszczyły tam kilka gmachów urzędowych i zamordowały znaczną liczbę komunistów. W pierwszych dniach maja przekroczył granicę inny oddział basmaczów, liczący około 1000 ludzi, pod dowództwem znanego z powstań przeciwko Sowietom, Fajzullaha. Oddział ten stoczył walkę z oddziałami armji czerwonej i ukrył się w górach. Według doniesień sowieckich, mają to być awangardy znacznych sił basmaczów, którzy zorganizowali się na terytorjum Afganistanu i pod dowództwem Ibrahim - Beka złożone być mają z wywłaszczonych przez władze sowieckie biejów turkiestańskich, którzy w swoim czasie wyemigrowali do Afganistanu.

Żaden przemysł nie może na dłuższy przeciąg czasu rozwijać się pomyślnie bez dostatecznych rezerw. Rezerwy te bowiem są strawą gospodarstw w okresie, gdy normalne obroty maleją. Ponadto brak kapitału obrotowego i rezerw w przemyśle odczuwa całe życie gospodarcze kraju, ponieważ handel i przemysł zmuszony jest korzystać nadmiernie z kredytów bankowych. Rośnie wtenczas ogólna stopa procentowa i powiększają się koszty handlowe, nie tylko w przemyśle, lecz również i w rolnictwie.

Sposoby ograniczenia inwestycji.

Wydaje się słusznym, aby przy sporządzaniu następných budżetów, poszczególne ministerstwa, zastanawiając się nad dalszymi pozycjami inwestycyjnymi, rozpatrywały je nie z punktu widzenia tego, co może być dokonane przez państwo lecz co jest bezwzględnie niezbędne do ogólnego dobrobytu kraju. Chociaż wiele inwestycji jest przez znaczonych dla przedsiębiorstw które przyniosą korzyść społeczną, to jednak ograniczenie programu rządowego ożywi ogólną gospodarkę kraju. Jako przykład można wzać koleje. Czysty dochód kolei za ostatni rok skarbowy wyniósł zgorą 20.000.000 dolarów, z czego większość obrócono na inwestycje. W przyszłości byłoby słuszniej, aby przelewać te nadwyżki do ogólnych dochodów państwa, a dla pokrycia dodatkowych inwestycji kolejowych, zaciągać pożyczki na rynku światowym, gdyż w ten sposób ciężary związane z pożyczką, zawartą na przeciąg 30 — 35 lat, obciążać będą drogą spłat amortyzacyjnych i przyszłe pokolenia, które narówni z obecnym będą korzystały z usług tych kolei.

Przykład, podamy dla kolei, jest również słuszny w odniesieniu do nowych i rozszerzanych skomercjalizowanych przedsiębiorstw państwowych, które odznaczają się dobrą dochodowością i z tego powodu mogą służyć za dostateczną podstawę dla długoterminowych pożyczek, które pokryłyby ich zapotrzebowanie kapitałów.

Zmniejszenie podatków skutecznym środkiem poprawy.

Ograniczenie w rządowej polityce inwestycyjnej, zmniejszyłoby oczywiście zapotrzebowanie rządu co do dochodów i pozwoliłoby na poprawienie systemu podatkowego kraju. Istnieje sugestia że jeżeli rząd ograniczy swe inwestycje, spowoduje

Jak Paryż wczoraj obchodził święto Joanny d'Arc.

Paryż, 13. 5. (radjo.) Święto Joanny d'Arc, obchodzono wczoraj w Paryżu niezwykle uroczystie w obecności co najmniej 500 tysięcznego tłumu.

Wszystkie pomniki Dziewicy Orleańskiej w Paryżu udekorowano obficie kwieciami i zielenią. Modły odbywały się we wszystkich kościołach. Gmachy i ulice były iluminowane.

Główna ceremonia, w obecności dwu ministrów, legata papieskiego i przedstawicieli wyższych władz, odbyła się przed pomnikiem na Rue Rivoli, przed którym defilowało wojsko tudzież liczne delegacje, między którymi wyróżniali się byli kombatanci polscy.

Jednocześnie w obecności marszałka Lyautey zawieszono tablicę pamiątkową na jednym z domów na placu Komedji francuskiej, gdzie dawniej mieściły się rogatki Saint Honore i gdzie właśnie przed pięciuset laty Joanna otrzymała pierwszą ranę, stojąc na czele swych wojsk.

Uroczystość Joanny d'Arc obchodziła wczoraj też cała Francja pod hasłem patriotyzmu, bohaterstwa i wielkości moralnej idei chrześcijaństwa

Niemcy z Bolszewikami już się przeprosiły

Bolszewicy przyrzekli poprawę.

Berlin, 13. 5. (radjo.) „Telegraphen Union“ donosi z Moskwy, iż rząd sowiecki po konferencji między ambasadorem niemieckim Dirksenem, a zastępcą komisarza spraw zagranicznych, uważa konflikt niemiecko - sowiecki, wynikły z powodu ostatnich demonstracji w Moskwie i Leningradzie za zażegnany.

W wyniku tej konferencji rząd sowiecki zakazał wszelkich dalszych demonstracji przeciwko Niemcom. Zakaz ten rozciągnięto również na zapowiedziane na piątek demonstracyjne pochody. Mimo to grupa komunistów w Moskwie czyni wysiłki w kierunku zorganizowania wielkiej demonstracji przed ambasadą niemiecką.

Władze sowieckie miały oświadczyć z naciskiem iż nie dopuszczą do tego rodzaju manifestacji pod żadnym warunkiem.

W Zakopanem 30 stopni ciepła śniegi gwałtownie topnieją.

Zakopane, 13. 5. (radjo.) Wiejący wiatr halny topi gwałtownie pozostałe po ostatnich opadach masy śniegu w górach, tak, że na Hali Gasiennicowej grubość śniegu wynosi zaledwie 5 centymetr. Na szczytach górskich leżą małe ilości śniegu, które prawdopodobnie w ciągu 10 dni zupełnie znikną. Temperatura podniosła się do wysokości letnich upałów i w słońcu dochodzi do 30 stopni.

Wszyscy winni być na Wystawie w Poznaniu!

je to wzrost bezrobocia. Zachodziłoby to istotnie, gdyby nie zmniejszenie podatków. We wszystkich państwach jednak stwierdzono, że zmniejszenie podatków tak dalece podnieca przemysł i inicjatywę prywatną, że bezrobocie szybko spada, podczas, gdy naodwrot, wielkie podatki powodują depresję gospodarczą i powiększają to zło.

O kierunku reformy podatkowej.

Obecnie znajduje się w Sejmie szereg projektów reformy podatkowej i należy się spodziewać że ciała ustawodawcze przygotują drogę do rozważań nad całością systemu podatkowego. Taka reforma winna zmierzać do usunięcia nierówności i do bardziej harmonijnego rozłożenia ciężaru podatkowego. Podatek obrotowy naprzykład, obciąża ogromnie przemysł i handel i wydaje się być niesłuszny.

Podatek dochodowy rozwija się zbyt powolnie.

System podatkowy w Polsce umożliwia podwójne opodatkowanie. Przykładem tego może być spółka akcyjna, która uiszcza podatek dochodowy, od swych zysków i akcjonariusz tejże spółki, który opłaca drugi podatek dochodowy od dywidendy, otrzymanej z tej spółki.

Zredukować wydatki państwowe.

Nawet w tym wypadku, gdyby nowe instalacje stanowiły oszczędność i zwiększyły wydajność to jednak z uwagi na ogólną sytuację ekonomiczną będzie bardziej wskazane, unikać tego rodzaju wydatku i przez zmniejszenie ciężaru podatkowego zezwolić produkcji krajowej na zaopatrzenie się w kapitał obrotowy rezerwy, które mogą być osiągnięte tylko drogą zwiększonych zysków. Stały bowiem brak dostatecznego kapitału obrotowego i rezerw, spowoduje takie zmniejszenie siły zarobkowej, że zdolność podatkowa państwa zmaleje.

Ograniczenie wydatków państwowych oznacza jednocześnie zmniejszenie wymagań w zakresie dochodów i umożliwia przeprowadzenie zmian systemu podatkowego oraz obniżenia ciężaru podatkowego. Reforma systemu podatkowego i niższe opodatkowanie oznaczają wzrost inicjatywy i zarobków prywatnych. Wzrost zaś inicjatywy i prywatnych zarobków decyduje o powiększeniu kapitału obrotowego i rezerw. Wzrost kapitału obrotowego i rezerw spowoduje obniżenie stopy procentowej, wyższe płace i większą siłę kupna.

KRONIKA MIEJSCOWA.

Chojnice, dnia 14. maja 1929 r.

Zebrań Ligi Katolickiej.

W piątek 17 maja o godzinie 8 wieczorem w auli szkoły powszechnej zebrał się Ligi Katolickiej parafii chojnickiej. Na porządku dziennym wykład ks. Kanonika Makowskiego na temat „Kościoł w Rosji dawniej a dziś“ i sprawa Kongresu Eucharystycznego w Toruniu. O liczny udział parafian szczególnie zarządów miejscowych towarzystw katolickich prosi serdecznie.

Z chojnickiego koła Polskiego Białego Krzyża.
Do naszego Koła napływają nieustannie nowe listy członków. Podajemy je poniżej:

Prokuratorja

P. Dr Drozdowski, P. Szulc, P. Jankowski, P. Roszczyński, P. Ulandowski.

Koło Pracowników Poczty i Telegrafów

P. Englert, P. Patkowski, P. Meyer, P. Gutkowski, P. Strehl, P. Nowak.

Inspektorat Szkolny

P. Grochowski, P. Madejówna, P. Zuławska, P. Dziarnowska, P. Pońska, P. Wilczewska, P. Sankiewiczówna, P. Grochowska-Putynkowska, P. Gieschówna, P. Pawlakowa, P. Zielińska, P. Rosemannówna, P. Karczewska, P. Kottka, P. Markowska, P. Kłopacka, P. Parszyk, P. Duszyński, P. Pawlak, P. Nowak, P. Chełkowska, P. Paprocki, P. Mróz, P. Ciesierski, P. Schluz.

Kronika policyjna.

Odstawiono do Sądu do dyspozycji prokuratora niejakiego Jeworuckiego Alfreda pochodzącego z Ortelburga z Niemiec, który przekroczył nielegalnie granicę do polski.

Zginęło dziecko.

Wczoraj zgłosiła p. Orłowska zam. przy ulicy Pietruszkowej iż zginęło jej 3 letnie dziecko (synek). Natychmiast we poszukiwania nie przyniosły pożądanego skutku.

Przy tej okazji możemy nadmienić żeby rodzice w więcej uwagi zwrócili na swe dzieci Dzieci bez dozoru nie powinny się nigdzie oddalać nie tylko dla powyższego faktu ale i dla samego ruchu kołowego.

Wybiecie szyby w oknie.

W sobotę wieczorem około 9.30 godz. jakiś nieznanymi sprawca wybił szybę w oknie mieszkania prywatnego p. Th Bonina przy ulicy Gdańskiej Natychmiastowe poszukiwania nie dały dotychczas rezultatu. Zachodzi tu prawdopodobnie zemsta jakiegosi niezadowolonego klienta Szyba przedstawia wartość około 12 złotych.

Samobójstwo wychowanka Zakładu Poprawczego

W sobotę odebrał sobie życie wychowanek zakładu poprawczego Jan Franciszek Bielecki, syn kolejarza Franciszka i Marii Bieleckich z Tzewa. Denat powiesił się na własnym pasku w ustępie dla urzędników biura Denat cieszył się zaufaniem był grzeczny i posłuszny i nigdy nie dawał powodu do zażalenia się względem skarg lub ze strony urzędników zakładu Żył w pełni wolności, będąc posyłany do miasta bez dozoru. W sobotę wyjątkowo wstał wcześniej jak zwykle, zachowywał się niespokojnie, przygotował przy bory do zamówień w mieście, pozostawił swoją czapkę zakładową na stole w biurze i wyszedł.

Po upływie jakiegoś czasu, gdy nie wracał poczęto go poszukiwać bez skutku i nareszcie przypuszczano iż zbiegł.

W ciągu dnia zauważyli urzędnicy że jeden z ustępów był stale zajęty, a klucz znajdował się w drzwiach po stronie wewnętrznej. Urzędnicy próbowali wejść, lecz klamka nie popuszczala.

Kiedy jednak w poniedziałek jedna z urzędniczek dwukrotnie zauważyła to samo zjawisko z ustępem, chwyciła za klamkę i przemocą uchyliła drzwi od ustępu. Oczom jej przedstawił się okropny widok Na klamce wisiał wychowanek Natychmiast powiadomiła Dyrekcję zakładu że zaś zawiadomiła miejscową policję. Policja stwierdziła, że nie za chodzi zbrodnia ani też współdziałanie osoby trzeciej. Przy dochodzeniach ustalono, że denat popełnił samobójstwo w zaburzeniu umysłowym, albowiem wykazało się, że denat skarżył się często na ból głowy, chodził głęboko zamyślony i mimo usilnych starań ze strony ks. Dyrektora i urzędników aby powiedział co jest powodem tego zamyślenia nigdy żadnych nie wyjawiał żalów, zawsze stwierdzał zado wolenie. Ze strony Zakładu nie stwierdzono żadnej winy.

Skutki nadużywania alkoholu.

W piątek wieczorem kilku rzeźników wo wypiciu większej dozy „czystej“ wszczęło między sobą bójkę, przyczem się nawet mocno poturbowali.

Takie „mordobicie“ należy na ulicy zaniechać a radzilibyśmy, aby panowie czeladnicy rzeźnicy raczyli swe siły wypróbować w rzeźni przy ubijaniu bydła, bo tam miejsce na to.

Ze strony władz sądowych czeka ich „wynagrodzenie“ za zakłócenie spokoju publicznego.

Renowacja zakładu.

P. Czegław Sękowski ulepszył swój zakład fryzjerski z tem, iż obecnie mieszczą się 3 saloniki dla pań w przedniej ubikacji a to ze względu na wygodę klientów.

Echa mordstwa na śp. stróżu szosowym M. Feddera z Adamowa — pow. Sępólno.

Jak już naszym Czytelnikom wiadomo popełniono w 1921 roku w Adamowie koło Sypniewa powiat Sępólno mordstwo na osobie śp. Michale Feddera Sprawcy mordstwa zostali dopiero z początkiem bieżącego roku ujęci i osadzeni w więzieniu karnym w Chojnicach. Dziś możemy z naszymi Czytelnikami podzielić się nową wiadomością i to: syn zamordowanego Aleksander Fedder znajduje się na wolnej stopie aż do rozprawy, zaś Wojciech Adamski zięć zamordowanego został odstawiony do Zakładu Psychiatrycznego w ochorowie celem zbadania go przez specjalistę.

Dyrekcja kolejowa a wycieczki na P. W. K. i krajoznawcze.

A) Dyrekcja Kolei Państwowych w Gdańsku komunikuje, że w związku z oczekiwanym ogólnym ruchem wycieczkowym, zwłaszcza z okazji odbywającej się Powszechnej Wystawy Krajowej w Poznaniu utworzono z polecenia Ministerstwa Komunikacji w Dyrekcjach Kolei Państwowych referat wycieczkowy (skrót telegraficzny DRW).

Troską tego referatu będzie gładkie przeprowadzenie wszystkich wycieczek, co jednak wymaga ścisłego porozumienia między publicznością a wspomnianym Dyrekcyjnym referatem wycieczkowym wzgl. stacjami wyjazdu wycieczek. W tym celu ustalony został następujący porządek postępowania:

1) Rozróżnić należy wycieczki krajoznawcze i wystawowe tj. takie których program poza innymi miejscowościami obejmuje także pobyt w Poznaniu.

Wycieczki wystawowe mają pierwszeństwo przed wycieczkami krajoznawczymi.

2) Dyrekcja Kolei Państwowych troszczyć się będzie o zabezpieczenie przejazdu tylko wycieczkom zawczasu zgłoszonym o ile ilość podróżnych składać się będzie co najmniej z 25 osób. Wycieczki mniejsze i niezgłoszone mogą liczyć na przejazd tylko w miarę wolnych miejsc w pociągach.

3) Wycieczki należy zgłaszać pisemnie lub ustnie co najmniej na 10 dni przed zamierzonym wyjazdem:

a) na stacji z której wycieczka zamierza wyjechać lub b) w referacie wycieczkowym Dyrekcji, której stacja wyjazdu podlega. Dyrekcyjny Referat Wycieczkowy będzie

uwzględniał zgłoszenia także w terminie krótszym nie mniej jednak 6 dni przed odjazdem i to tylko w wyjątkowych wypadkach.

4) Zgłoszenia wycieczek muszą być dokładne a adresu organizatora wzgl. przewodnika wycieczki zawierać — datę wyjazdu i numer pociągu wzgl. czas odjazdu, ilość uczestników i klasę wagonu w której przejazd ma nastąpić i dokładny program przejazdu z wyszczególnieniem wszystkich stacji zatrzymania wycieczek oraz dat i numerów pociągów dalszego przejazdu wzgl. czasów odjazdu.

5) Równocześnie za zgłoszeniem wycieczek zobowiązany jest organizator złożyć na stacji wyjazdu wycieczki kaucję w wysokości 2 zł. od osoby na którą kasa biletowa wyda kwit, celem zaliczenia przy wykupieniu biletów.

6) Dyrekcyjny Referat Wycieczkowy ustala datę i pociąg którym wycieczka ma odbyć przejazd, o czem powiada ma organizatorowi wzgl. przewodnika wycieczki.

7) W razie niewykorzystania przez wycieczkę zarezerwowanych miejsc w oznaczonym pociągu kaucja przepada; jeżeli zaś ilość osób wyjeżdżających okaże się mniejsza, aniżeli zgłoszono, to w tym wypadku przepadają tylko kaucje za osoby brakujące.

Jednocześnie Dyrekcja Kolei Państwowych zarządza że powyższe dotyczy wycieczek mniejszych (nie mniej jednak 25 osób) jakoteż masowych w całych pociągach dla których w braku innych używać się będzie wagonów towarowych specjalnie przystosowanych do przewozu osób.

Dyrekcyjny Referat Wycieczkowy mieści się w Dyrekcji Kolei Państwowych w Gdańsku (pok. 336 telefon 50) gdzie, jak u zawiadawców stacji udzielać się będzie wszelkich informacji, dotyczących przejazdów, jakoteż zniżek przejazdowych. Rozkłady jazdy pociągów nadzwyczajnych (dla wycieczek masowych) ogłoszone będą oddzielnym plakatem ściennym.

B) Dyrekcja Kolei Państwowych w Gdańsku komunikuje, że od 15 maja br. aż do odwołania będzie kursował między Warszawą Główną a Poznaniem przez Kutno — Strzałkowo przyspieszony pociąg osobowy 1321/1322, złożony z 3 wagonów sypialnych klasy I/II i 2 wagonów sypialnych klasy III.

Pociąg ten, z którego korzystać mogą jedynie podróżni posiadający bilety na miejsce sypialne, będzie również wykonywał do przewozu oddzielnych wagonów ze zwykłymi wycieczkami z Warszawy do Poznania lub odwrotnie.

Naczelnik Oddziału Eksploatacyjnego: (—) Wasiański.

5-cio miesięczne kursy letnie Gospodarstwa Domowego dla dziewcząt.

Wobec tego, że na kursy letnie Gospodarstwa Domowego; organizowane w roku bieżącym przez Pomorską Izbę Rolniczą w Byszałdzie (przy męskiej Szkole Rolniczej), wpłynęło zgłoszeń więcej niż jest miejsc — dalsze zgłoszenia kandydatek już nie mogą być uwzględniane.

Powiadając wszystkich zainteresowanych o powyższym prosimy o nie nadsyłanie zgłoszeń.

Kursy rozpoczyna się dnia 1 czerwca br. przyjazd wienien nastąpić dnia poprzedniego. Na stacji kolejowej w Lubawie w dniu 31 maja będą oczekiwać konie szkolne przy wszystkich pociągach.

Kurzystki winne przynieść ze sobą wyprawę; wykaz takowej został przesłany każdej zgłoszonej kandydatce.

Prócz tego pieniądze na opłacenie czesnego za cały kurs w sumie 25 zł. oraz 50 zł. na koszty utrzymania za miesiąc.

Kino Nowości.

Dzisiaj we wtorek i jutro w środę dnia 14 i 15 bm. kino „Nowości“ wyświetla najwspanialszą sensację sezonu wielki dramat, ilustrujący najstraszliwszą historię ludzkości handel żywym towarem Film ten nosi tytuł „W zaułkach Marsylii“. Przedstawia on niedole upadłych dziewcząt, „domy miłości“ w Marsylii, intrygi i działalność handlarzy „białemi niewolnicami“! W roli międzynarodowego oszusta znakomity Rudolf Klein - Rogge. W roli agentki handlarzy wyrafinowana Gina Manes. W roli niedoszłej ofiary piękna Viera Schmitterlow.

WIADOMOŚCI Z POWIATU**Nieudane włamanie do Kasy Sądowej w Czersku.**

Czersk. W nocy z środy 8 na czwartek, usiłowało trzech sprawców włamać się do kasy sądowej w Czersku, co im się jednak nie udało.

Otóż sprawcy weszli z frontu przez okno do działu hipotecznego, stamtąd na korytarz do innego biura, skąd usiłowali przewiercić dziurę w podłodze do pokoju, gdzie znajdowała się kasa i to piętro niżej.

Tu jednak napotkali na wielką przeszkodę, gdyż sufit okazał się betonowym i na tem pracę zaniechali.

Po tym nieudalym włamaniu udali się do Wielu na odpust, i tam skradli pewnemu gospodarzowi około 1300 zł., poczem udali się w drogę powrotną do Czerska. Po drodze napotkali taksiówkę i zajęli przed Hotel Dworcowy, gdzie już na ich przybycie czekała „z utęsknieniem“ policja, która się doliniarzami bardzo serdecznie zaopiekowała.

Przy bliższej rewizji znaleziono skradzioną gotówkę oraz rozmaite narzędzia złodziejskie. Dwóch pochodzi z miasta Łodzi i trzeci z Włocławka.

Jarmark we Wielu.

Wiele, pow. chojnicki. W czwartek 16 b. m. odbędzie się w Wielu jarmark kramny na bydło i konie.

Pożar.

Małe Glišno, pow. chojnicki. W dzień Wniebowstąpienia Pańskiego wybuchł nagle pożar około godz. 17-tej w domu p. Lipskiego, w którym mieszkali jego robotnicy: Szarfman i Tylicki. Pożar przeniosł się z nadzwyczajną szybkością na sąsiednie domy, skutkiem czego siedem z nich padło pastwą płomieni. Ogień zniszczył 2 domy mieszkalne, 2 stodoły i 3 stajnie. Ogólne straty wynoszą około 75 000 złotych. Największe szkody poniósł kupiec Miszewski.

Przyczyny wybuchu pożaru narazie nie wykryto, lecz są poszlaki, iż zachodzi tu zbrodnicze podpalenie. Zaiste dobrze asekurowano dom, który pierwszy padł ofiarą. Faktyczna wartość jego nie przekraczała 500 zł. lecz ubezpieczony był na kwotę 10000 zł. Niszczycielskiemu żywiołowi wytknięto z góry kierunek, lecz policja nasza udaremniła wszelkie próby.

Rymy na czasie.**Wierszyk w dzienniku**

Wśród szarych kolumn codziennej gazety,
Wśród artykułów i prozy bez końca,
Czasem się wierszyk zabłąka poety,
Jak złoty uśmiech wiosennego słońca.

Wśród beznadziejnych dni, co w duszach mokną
Jest jasnym tonem, dźwiękiem i harmonią,
Jest jak ptaszek, który wpadł przez okno
I który łatwo da się nakryć dłonią.

Gdy zimny wicher spada z gór wierzchołków
I świat pokryje śniegu biała chusta,
Jest taki ciepły, jak bukiet fijołków,
Który kochane całowały usta.

„Dziennik Bydgoski“.

Henryk Zbierzchowski.

Akcją ratowniczą wspomagały sikawki z Brus, Kosobud, Lubni i Zalesia, dzięki czemu wnet usmierzone niszczycielski żywioł. Szczególnie sprawnie działała sikawka z Kosobud, pod dyktando tamt. wójta p. Piechowskiego, dzięki czemu sąsiednie dwie stodoły ocalały. Na miejsce pożaru przybył również Starosta Powiatowy p. Dr. Rzóska.

KRONIKA BRUSKA.

Brusy, dnia 13 5 29 r.

Przedstawienie amatorskie w sali klasztornej.

Ubiegłej niedzieli odbyło się z okazji zakończenia kursu gospodarczego w tut. klasztoru przedstawienie amatorskie dwóch utworów scenicznych. Pierwszy z nich nosi tytuł: „Królowa Jadwiga“. Jest to fragment z dziejów ojczyźtych i uwypukla cnoty królowej Jadwigi, jak: męstwo, ofiarność z pokorą. Reżyserję objął sam miejscowy ks. Proboszcz i powierzył nawet trudne, męskie role uczniom kursu, które nadzwyczaj udatnie je odtworzyły. Na szczególną wzmiankę zasługuje „królowa Jadwiga“ w osobie p. Szucówny, córki miejscowego gospodarza, która z niezwykłą precyzją oddała wszelkie momenty zmagania duchownych Jadwigi, odnośnie do wyrzeczenia się Wilhelma i poślubięcia księcia litewskiego Jagiełły. Niemniej udatnie wystąpiła p. Froehlkówna w roli Elżbiety, matki Jadwigi, jak również dwie z uczennic w roli postów polskich. Całość wypadła imponująco, czego dowodem zostały oklaski, jakimi darzono amatorów.

Drugi utwór sceniczny, który odegrano, dzięki staraniom S. S. Zmartwychwstanek, p. t. „Pani Kotolubka“ budził salwy śmiechu. Atrakcją jego były imitowane kotki (przebrane dzieci z ochronki), które cieszyły się pieczołowitością ze strony swej pani, a w jej nieobecności wyrządzały jej różne psoty. Prawdziwym utrapieniem natomiast były one dla służącej Maryni.

Gdy się rzuci okiem na dzieje tut. klasztoru, której zaledwie kilka lat istnieje, podziwiać można postęp a przede wszystkim mroźczą i celową pracę Sióstr Zmartwychwstanek, które szczupłymi, rozporządzając funduszami, zdolały rozbudować klasztor do dzisiejszych rozmiarów. Oby społeczeństwo doceniło wysiłek Sióstr i poparło ich zbożną pracę, której oddźwięk winien znaleźć kącik w sercach naszej młodzieży.

Zakończenie kursu gospodarstwa domowego.

W niedzielę dnia 5 bm. zakończono w tut. klasztoru roczny kurs gospodarstwa domowego. Świadectwo ukończenia kursu otrzymało 16 uczennic, reszta w liczbie około 24 otrzymała zaś świadectwo uczęszczania na kurs. Program kursu obejmował: gospodarstwo domowe w teorii i praktyce, oraz przedmioty ogólnokształcące, jak: religia, język polski, rachunki, nauka o Polsce współczesnej, rysunki zdobnicze, hafty i kroje.

Uczennice zamiejscowe znalazły pomieszczenie w kursie za minimalną opłatą, którą założyono dzięki staraniom S. Przełożonej Wojciechy Bylińskiej, która aczkolwiek skromna i szczupłymi funduszami rozporządzająca, stara się wszelkimi siłami społeczeństwu wyświadczyć jak najwięcej korzyści w postaci przegotowań szerszych zastępów kobiet do celowej pracy w gospodarstwie domowym. Niestety zauważyć trzeba, iż stosunkowo mało parafjanek korzysta z tej instytucji dobroczynnej, lecz są nadzieje że sprawa ta zmieni się w przyszłym roku na lepsze.

Otóż wkrótce i to już w przyszłym roku ma się wytworzyć z tego dotychczasowego kursu szkoła gospodarcza o charakterze państwowym z poparciem Min. W. R. i O. Publ., co przyczyniłoby się do rozszerzenia programu naukowego szkoły, tak w przedmiotach fachowych jak i ogólnokształcących. Lecz nieodzownym warunkiem powodzenia tej uczelni jest zrozumienie jej zadań przez społeczeństwo, a korzyści natury praktycznej ujawnią się coraz większe.

RUCH W TOWARZYSTWACH

Stow. Katolickiej Młodzieży Męskiej. Dziś we wtorek dnia 14 maja br. zbiórka o godzinie 8-mej wieczorem w szkole powszechnej.

Gotów!

Zarząd.

Kat. Stow. Młodz. Żeńskiej. W wtorek 14-go o godz. 8-mej wieczorem w szkole powszechnej lekcja mandolin i gitar, przybycie wszystkich druhen „Klubu mandolinistek“ konieczne.

Dyrygent.

Każda gospodyni wyrzuca pieniądze

jeżeli przy wysokich cenach za masło naturalne nie używa margaryny śmietankowej

Van den Bergh Blaukron Blaustern

Znane te ze swej dobroci margaryny w zupełności zastępują masło stołowe.

Przy użyciu tych margaryn oszczędza się więcej niż 1 zł. na funcie.
Otrzymać je można we wszystkich składach spożywczych.

Komunalna Kasa Oszczędności powiatu chojnickiego

w Chojnicach

(dawniej Powiatowa Kasa Oszczędności w Chojnicach)

podaje do wiadomości, że z dniem

15-go maja 1929 r.

przenosi się do własnego gmachu przy

ul. Gdańskiej nr. 23

Godziny kasowe obowiązują

od godziny 8^{1/2} — 12^{1/2}

w sobotę od godziny 8^{1/2} — 12-tej.

Chojnice, dnia 15. maja 1929 r.

ZARZĄD

Komunalnej Kasy Oszczędności powiatu chojnickiego

(—) Polachowski

Dyrektor.

1045

OSTATNIE DNI

sprzedaży losów do I. klasy 19. Loterii Państwowej!
Kto jeszcze nie ma losu, niech spieszy zaraz do Kolektury Kunowskiego w Chojnicach by kupić szczęśliwy los, bo ciągnięcie już w dniach 23. i 24. maja br.

Główna wygrana 750.000 zł.

Razem wygranych na 28. milionów złotych.

Półowa wszystkich losów czyli co drugi los wygrać musi napewno, a zatem małe ryzyko a wielkie szanse wygrania. Cena losów: 1/4 losu 10 zł. 1/2 losu 20 zł. i t. d. 1053

Kto nie gra wygrać nie może, a więc dalej po losy do Kunowskiego!

Szablony

na monogramy.
Nowoczesny sposób użycia poleca

Księgarnia „Dziennika Pomorskiego“.

Trumny jak i wyblita do trumien wykonanie rei pwszorzędne, mam stale na składzie po mularkowanych cenach

Fr. Kiedrowski

magazyn mebli i trumien

ul. Człuchowska 6.

ul. Człuchowska 6.

Do salonu fryzur chłopięcych
Salon Weiland
Gdańska 17

Dom modnych fryzur.

Meble

koszykowe kanapy, leżanki i materace także na raty
Skład Mebli
Młyńska 17.

Ogórki kiszone

poleca **A. Pierzyński**
Gdańska 5.

Poszukuję zaraz bieglej

Stenotypistki

która pracowała już w biurze adwokackim.

Kopicki

adwokat i notariusz.

KINO NOWOSCI

We wtorek i środę 14 i 15 bm. o g. 8-15

Największa sensacja sezonu!

Wielki dramat ilustrujący najstraszliwszą hańbę ludz.: **Handel żywym towarem**

W załkach Marsylii

Niedole upadłych dziewcząt! „Domy miłości“ w Marsylii! Intrygi i działalność handlarzy „białemi niewolnicami“! W roli międzynarodowego o zusta znakomity

Rudolf Klein — Rogge

W roli agentki handlarzy wyrafinowana

Gina Manes

W roli jej niedoszłej cfiary piękna

Viera Schmitterlów

Ceny zwykłe!

1052

Od czwartku: **Księżna Czardaszka.**

Nieruchomość Ostrzeżenie

w pobliżu rynku z wielkim jasnym

warształem

zaraz na sprzedaż lub do wdzierzawienia. Cena korzystna 1051

Staroszkolna 13.

Osobę, która na cmentarzu ewangelickim, z cudzego grobu białe i modre bratki zabrała, poznano, i wzywa się ją, ażeby do 15. b. m. wpłaciła 10 zł. na Czerwony krzyż, do eksp. nin. pisma, w przeciwnym razie odda się sprawę do sądu. 1063

Samochód

„Opel“ limuzyna 3.000 zł. zaraz na sprzedaż 1045

Fr. Morzuch

CZERSK, Targowa 20 Tel. 30

Kapusta kiszona

poleca 1078

A. Pierzyński
Gdańska 5.

Przyjmuję znowu

zboże

na przemiał jakoteż

drewno

na sprzeparcie. Proszę o łask. poparcie. 1062

Młyn Rytel

Bobke.

Tysiące

chorych na katar żołądka, wzdęcia, kureze, bóle, niestrawność, brak apetytu, ogólne osłabienie, odzyskało zdrowie używając ziółka sławnego na cały świat Dr Dietla, profesora Uniwersytetu Jagiellońskiego. Żądacie bezpłatnej pouczającej broszurki. Adres Liszki Apt,

Woźnica

który umie obchodzić się z końmi, i który zna się na gosp. rolnem, może się zaraz zgłosić 1054

Otton Nehring

mistrz rzeźnicki,
CZŁUCHOWSKA

Kucharka

do kuchni restaur. potrzebna od 1. 6. br. Zgłoszenia:

A. Rink

Gdańska 2. 1058

Przetarg przymusowy

W środę, dnia 15. maja o godz. 15,30 sprzedam na podwórzu sped. Nowackiego, najwięcej dającym za gotówkę:

1 maszynę do pisania.

Rogowski

Kom. sąd. Chojnice 1060

Przetarg przymusowy

W środę, dnia 15. maja o godz. 17. sprz dam na podwórzu sped. Nowackiego, najwięcej dającym za gotówkę:

3 pudła do bryczek.

Rogowski

kom. sądowy Chojnice. 1059

Kurs letni

nauki rysunków przestrzennych i malarstwa z natury dla młodych ludzi i dorosłych rozpoczę w tych dniach. Lekcja indywidualna w godz nach popołudniowych bardzo tanio. Zgłosić można się każdego dnia. 1061

Duszyński

ul. Warszawska nr 19.

Obiady

treściwe, smaczne a tanie

Wendowa,

Batorego 4. 1057

Poszukuję zaraz

szofera

Juljan Łaczyński,
Chojnice, warsztat samochod.

Ucznia

piekarskiego

przyjmie

Güntzel, Strzelecka 1

Dwa pokoje

umeblowane

zaraz lub od 15. 5. do wynajęcia z całym utrzymaniem.

Feliks Wontka.

ul. Druga nr. 2.

Siano

na sprzedaż. 1041

Nowa Ameryka

Osady 4.